

Forslag

til

Lov om ændring af SU-loven og lov om statens voksenuddannelsesstøtte

(Sammenlægning af flere krav om tilbagebetaling af SU og SVU til ét tilbagebetalingskrav samt
forhøjelse af fribeløb under lønnet praktik på uddannelsen til transportbetjent)

§ 1

I SU-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1037 af 30. august 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 1565 af 19. december 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 24, stk. 3, nr. 4, indsættes efter »fængselsbetjent«: »eller transportbetjent«.
2. I § 29 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:
»Stk. 4. Flere krav om tilbagebetaling af uddannelsesstøtte efter stk. 3, der er udbetalt inden for samme støtteår, kan lægges sammen og kræves tilbagebetalt som ét samlet tilbagebetalingskrav. Stiftelses- og forfaldstidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav vil være det tidligste tidspunkt for udbetalingen af uddannelsesstøtte, som indgår i tilbagebetalingskravet. Forældelsestidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav regnes fra stiftelses- og forfaldstidspunktet.«
Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

§ 2

I lov om statens voksenuddannelsesstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 480 af 14. maj 2018, foretages følgende ændring:

1. I § 16 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:
»Stk. 5. Flere krav om tilbagebetaling af SVU efter stk. 1, der er udbetalt inden for samme kalenderår, kan lægges sammen og kræves tilbagebetalt som ét samlet tilbagebetalingskrav. Stiftelses- og forfaldstidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav vil være det tidligste tidspunkt for udbetalingen af SVU, som indgår i tilbagebetalingskravet. Forældelsestidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav regnes fra stiftelses- og forfaldstidspunktet.«
Stk. 5 bliver herefter stk. 6.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2019, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Lovens § 2 træder i kraft den 1. juli 2019.

Stk. 3. § 1, nr. 1, har virkning for beregning af årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet ved den endelige tildeling, jf. SU-lovens § 22 og § 22 a, fra støtteåret 2018.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Sammenlægning af tilbagebetalingskrav
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.1.1. SU
 - 2.1.1.2. SVU
 - 2.1.1.3. Inddrivelse af krav om tilbagebetaling af SU og SVU
 - 2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Forhøjelse af fribeløb under lønnet praktik på uddannelsen til transportbetjent
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Forholdet til EU-retten
8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at give mulighed for, at flere krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt støtte i form af enten statens uddannelsesstøtte (SU) eller statens voksenuddannelsesstøtte (SVU), der vedrører flere måneder eller perioder kan lægges sammen og kræves tilbagebetalt som ét samlet krav med ét stiftelses- og forfaldstidspunkt, der løber fra det tidspunkt, hvor der første gang blev udbetalt støtte med urette.

Baggrunden herfor er, at det med udviklingen af et nyt inddrivelsessystem på Skatteministeriets område ikke vil være muligt at oversende tilbagebetalingskrav til inddrivelse, hvis

tilbagebetalingskravet består af flere krav med forskellige stiftelses- og forfaldstidspunkter, hvilket hidtil har været praksis i forhold til krav om tilbagebetaling af SU.

Det foreslås derfor, at der fastsættes hjemmel til at rejse krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt SU, der er udbetalt inden for samme støtteår, som ét samlet krav med ét stiftelses- og forfaldstidspunkt. Det vil være en betingelse, at der er tale om krav, der rejses samtidigt, når det viser sig, at støttebetingelserne ikke er opfyldt. Forældelsesfristen for det samlede krav vil skulle regnes fra det rejste kravs stiftelses- og forfaldstidspunkt.

Det foreslås endvidere, at der etableres en tilsvarende hjemmel til, at flere krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt SVU, der er udbetalt inden for samme kalenderår, kan lægges sammen og kræves tilbagebetalt som ét samlet krav med ét stiftelses- og forfaldstidspunkt.

Lovforslaget har endvidere til formål at give mulighed for, at uddannelsessøgende under uddannelse til transportbetjent kan tildeles det højeste fribeløb i perioder med lønnet praktik.

Uddannelsen til transportbetjent er en ny uddannelse, som oprettes i forbindelse med, at Kriminalforsorgen pr. 1. januar 2019 overtager opgaven med at transportere varetægtsarrestanter fra politiet. Uddannelsen varer 2 år og indledes med 3 måneders skoleundervisning, efterfulgt af to lønnede praktikforløb på henholdsvis 9 og 12 måneder i en af Kriminalforsorgens transport- og bevogtningsenheder.

I perioder med lønnet praktik tildeles uddannelsessøgende som udgangspunkt det mellemste fribeløb. Transportbetjentenes løn i praktikperioderne er imidlertid så høj, at det mellemste fribeløb altid vil blive overskredet. Med henblik på at undgå, at den uddannelsessøgende skal betale SU fra perioden med skoleundervisning tilbage på grund af praktiklønnens størrelse, foreslås det, at uddannelsessøgende under uddannelse til transportbetjent tildeles det højeste fribeløb i perioder med lønnet praktik.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Sammenlægning af tilbagebetalingskrav

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. SU

Det følger af SU-lovens § 7, stk. 7, 1. pkt., jf. lovbekendtgørelse nr. 1037 af 30. august 2017, at SU gives med et beløb pr. kalendermåned (støttmåned) i et kalenderår (støtteåret). SU udbetales forud i månedlige rater, jf. SU-lovens § 38 b, stk. 2. Det følger endvidere af SU-lovens § 28, at SU udbetales med foreløbige beløb i støtteåret og med endelige beløb efter støtteårets afslutning.

De foreløbige beløb kan ændres, eller udbetalingen kan standses, før den endelige tildeling, hvis der i løbet af støtteåret sker ændringer i den uddannelsessøgendes forhold, der har betydning

for tildelingen af SU, jf. SU-lovens § 29, stk. 2. Det kan f.eks. være, hvis den uddannelsessøgende modtager anden offentlig støtte under uddannelsen, hvis den uddannelsessøgende afbryder sin uddannelse, hvis den uddannelsessøgendes bopælsstatus ændres fra udeboende til hjemmeboende, eller hvis den uddannelsessøgende – som er EU/EØS-borger med status som vandrende arbejdstager – i løbet af støtteåret ophører fra sit studiejob og dermed ikke længere har status som vandrende arbejdstager.

Foreløbige beløb, der er udbetalt for måneder, hvor den uddannelsessøgende ikke opfylder betingelserne for tildeling af SU, herunder de betingelser, der er beskrevet i SU-lovens kapitel 1, kan kræves tilbagebetalt, jf. SU-lovens § 29, stk. 3.

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte (herefter styrelsen) står for tildeling og udbetaling af SU og rejser eventuelle krav om tilbagebetaling af for meget modtaget SU. Udbetaling Danmark træffer afgørelse om og varetager administrationen af opkrævningen af styrelsens krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt SU, jf. SU-lovens § 41, stk. 1.

Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om tilbagebetalingen af krav, der er rejst efter SU-lovens § 29, stk. 3, jf. SU-lovens § 31, stk. 1. Det er på baggrund heraf fastsat, at et krav skal betales tilbage senest den 1. i den måned, der følger 2 måneder efter, at kravet er fremsendt, jf. § 57, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1515 af 13. december 2017 om statens uddannelsesstøtte (SU-bekendtgørelsen). Det er endvidere fastsat, at hvis kravet ikke betales tilbage straks, kan Udbetaling Danmark bestemme, at kravet skal betales tilbage på en afdragsordning med lige store beløb over maksimalt 3 år, og afdragene på hvert enkelte krav skal være på mindst 200 kroner pr. måned. Det følger af SU-bekendtgørelsens § 59, stk. 1.

Beløb, der skal betales tilbage, forrentes fra den første i den måned, der følger 2 måneder efter den måned, kravet om tilbagebetaling af fremsat. De til enhver tid skyldige beløb forrentes med en årlig rente, der svarer til den, der følger af renteloven, og renten tilskrives månedligt. Det følger af SU-lovens § 31, stk. 2-3.

Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyrer i forbindelse med for meget udbetalt uddannelsesstøtte, jf. SU-lovens § 38. For så vidt angår tilbagebetaling af for meget modtaget SU, har uddannelses- og forskningsministeren fastsat, at der opkræves et gebyr på 60 kr. ved udsendelse af rykker ved for sen betaling, og et gebyr på 150 kr. ved opsigelse af tilbagebetalingsordning. Der henvises til § 1, stk. 1, nr. 2 og 4, i bekendtgørelse nr. 1182 af 26. september 2016 om gebyrer for ekspedition af Udbetaling Danmarks opgaver i forbindelse med opkrævning og tilbagebetaling af statens uddannelsesstøtte.

2.1.1.2. SVU

Det følger af § 12, stk. 1 og 2, i lov om statens voksenuddannelsesstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 480 af 14. maj 2018 (SVU-loven), at SVU gives som tilskud til dækning af den

uddannelsessøgendes leveomkostninger for en periode, der svarer til den normerede uddannelsestid, og at SVU kan gives til uddannelse i sammenlagt mindst 1 uge omregnet til heltid og sammenlagt højst i de perioder, der er nævnt i lovens § 5, stk. 1, og § 9, stk. 1. Efter SVU-lovens § 5, stk. 1, kan SVU gives til uddannelse på folkeskoleniveau og til gymnasial uddannelse inden for et samlet støttesystem (klippekort til uddannelse på folkeskoleniveau og til gymnasial uddannelse) på højst 40 uger omregnet til heltid. SVU til videregående uddannelse gives efter et begrænset støttesystem på højst 40 uger på heltid, jf. SVU-lovens § 9, stk. 1.

Det fremgår af SVU-lovens § 13, stk. 1-3, at SVU beregnes som et beløb pr. uge afhængigt af hvilken type uddannelse, den uddannelsessøgende gennemgår. Således fremgår det bl.a. af SVU-lovens § 13, stk. 2, at SVU til uddannelse på folkeskoleniveau og til gymnasial uddannelse ved heltidsuddannelse udgør et beløb pr. uge svarende til 80 pct. af fem gange dagpengenes højeste beløb for 1 dag, jf. § 47, stk. 2, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Ved deltidsuddannelse nedsættes SVU forholdsmæssigt. Efter SVU-lovens § 13, stk. 3, udgør SVU til videregående uddannelse et beløb pr. uge svarende til 60 pct. af fem gange dagpengenes højeste beløb for 1 dag, jf. § 47, stk. 2, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

SVU gives på baggrund af en beregnet ugentlig uddannelsestid, jf. SVU-lovens § 13, stk. 4.

Foruden udbetaling direkte til den uddannelsessøgende, kan der ske udbetaling af SVU til dennes arbejdsgiver i de tilfælde, hvor der er truffet aftale om, at arbejdsgiveren fortsætter med at udbetale sædvanlig løn under uddannelsen, forudsat at lønnen mindst svarer til SVU, og at der er truffet aftale om udbetaling af tilskud til deltagerbetaling efter SVU-lovens § 7 til arbejdsgivere, der betaler for undervisningen. Dette følger af SVU-lovens § 13, stk. 8.

Uanset om SVU udbetales til den uddannelsessøgende selv eller til dennes arbejdsgiver, sker al udbetaling af SVU bagudrettet for 4 eller 5 uger. Hver udbetalingsperiode slutter næstsidste søndag i en måned, jf. § 26, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 733 af 16. juni 2016 om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU-bekendtgørelsen).

Det er bl.a. en betingelse for at modtage SVU, at den uddannelsessøgende har deltaget i uddannelsen og de dertil knyttede aktiviteter. Ophører den uddannelsessøgende med at deltage i en planlagt uddannelse, bortfalder SVU for den resterende del af uddannelsen med udgangen af den kalenderuge, hvori den uddannelsessøgende er holdt op. Det følger af SVU-lovens § 14, stk. 1.

SVU samt tilskud til deltagerbetaling kræves tilbage fra modtageren, hvis betingelserne for SVU ikke er opfyldt, og den uddannelsessøgende vidste eller burde vide dette. Det følger af SVU-lovens § 16, stk. 1. Det kan f.eks. være, hvis den uddannelsessøgende modtager anden offentlig støtte, der tilsigter at dække leveomkostningerne, eller hvis den uddannelsessøgende ikke er studieaktiv, jf. SVU-lovens § 2.

Styrelsen står for tildeling og udbetaling af SVU og rejser eventuelle krav om tilbagebetaling af for meget modtaget SVU. Udbetaling Danmark træffer afgørelse om og varetager administrationen af opkrævningen af styrelsens krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt SVU, jf. SVU-lovens § 16, stk. 3.

Der kan efter SVU-lovens § 16, stk. 2, 1. pkt., fastsættes regler om tilbagebetalingen af krav, der er rejst efter SVU-lovens § 16, stk. 1. Det er på baggrund heraf fastsat, at for meget udbetalt SVU, herunder til deltagerbetaling, skal betales tilbage senest den 1. i den måned, der følger 2 måneder efter, at kravet er fremsat, jf. § 31, stk. 2, i SVU-bekendtgørelsen. Det er endvidere fastsat, at hvis kravet ikke straks betales tilbage, kan Udbetaling Danmark bestemme, at for meget udbetalt SVU, herunder til deltagerbetaling, skal betales tilbage med lige store beløb over en periode på højst 3 år. Under særlige omstændigheder kan der dog fastsættes en længere afdragsperiode. Den enkelte rate kan dog ikke være mindre end 200 kr. for det enkelte krav. Der henvises til SVU-bekendtgørelsens § 33, stk. 1.

SVU, der skal betales tilbage, forrentes fra den første i den måned, der følger 2 måneder efter, at kravet om tilbagebetaling af fremsat. Den til enhver tid skyldige gæld forrentes med en årlig rente, der svarer til den, der følger af renteloven, og renten tilskrives månedligt. Der henvises til SVU-lovens § 16, stk. 4.

2.1.1.3. Inddrivelse af krav om tilbagebetaling af SU og SVU

Når betalingsfristen for tilbagebetalingskrav er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført, overdrager Udbetaling Danmark, på styrelsens vegne, styrelsens fordringer til restanceinddrivelsesmyndigheden (herefter RIM). Dette følger af § 2, stk. 3, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, jf. lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015.

Det følger af § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 576 af 29. maj 2018 om inddrivelse af gæld til det offentlige, at fordringshaveren ved overdragelsen af fordringer til RIM skal oplyse om alle forhold, som efter RIM's bestemmelse er nødvendige for inddrivelsen, herunder efter omstændighederne oplysning om fordringens stiftelsestidspunkt, forfaldstidspunkt, sidste rettidige betalingstidspunkt, rentesats, hovedstol, tilskrevne renter, gebyrer og omkostninger.

Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 4, stk. 2, 1. pkt., at fordringer afvises fra registrering i RIM's modtagelsessystem, hvis ikke de nødvendige oplysninger efter bekendtgørelsens § 3 er medsendt.

Styrelsens krav om tilbagebetaling af SU og SVU både stiftes og forfalder på udbetalingstidspunktet, idet kravene i princippet kan rejses straks efter udbetaling, hvis det viser sig, at modtageren allerede på udbetalingstidspunktet ikke har opfyldt betingelserne for at modtage støtten.

Når der over en periode på flere måneder er udbetalt SU eller SVU med urette, opstår der efter almindelige obligationsretlige principper således en ny fordring – med sit eget stiftelses- og forfaldstidspunkt – på tilbagebetaling af ydelsen for hver enkelt periode, hvor der er udbetalt støtte med urette.

For krav om tilbagebetaling af SU og SVU gælder den almindelige forældelsesfrist på 3 år, der følger af § 3, stk. 1, i forældelsesloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015. Forældelsesfristen regnes fra det tidligste tidspunkt, hvor fordringshaveren kan kræve at få fordringen opfyldt, med mindre andet følger af andre bestemmelser, jf. § 2, stk. 1, i forældelsesloven. Det følger herefter, at når der månedligt over en periode på flere måneder udbetales ydelser med urette – og hvor der for hver månedlige udbetaling opstår en ny fordring med eget stiftelses- og forfaldstidspunkt – vil hver enkelt fordring således også have sit eget forældelsestidspunkt, hvilket derved som udgangspunkt forfalder 3 år efter hver udbetaling. Når en fordring på tilbagebetaling af SU eller SVU overdrages til RIM, indtræder en ny forældelsesfrist på 3 år regnet fra det tidspunkt, hvor RIM modtager fordringen til inddrivelse, jf. § 18 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Hvis en støttemodtager, der skal betale for meget modtaget støtte tilbage, går konkurs, indtræder staten som fordringshaver i konkursboet. Staten kan under de givne omstændigheder have mulighed for at foretage modregning i krav, som støttemodtageren måtte have mod staten. Det kunne f.eks. være krav om tilbagebetaling af skat. Krav om tilbagebetaling af skat anses for stiftet ved indkomstårets udløb.

Ved vurderingen af, om staten – i tilfælde af støttemodtagerens konkurs – har mulighed for at foretage modregning i støttemodtagerens krav mod staten, skal der sondres mellem krav, der er opstået henholdsvis før og efter fristdagen. Fristdagen er det tidligste af følgende tidspunkter; 1) Den dag, skifteretten modtager begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering. 2) Dagen for skyldnerens død, hvis dødsboet behandles efter reglerne om insolvente boer, jf. §§ 69-72 i lov om skifte af dødsboer. 3) Dagen for beslutning om likvidation eller tvangsopløsning af et aktieselskab eller anpartsselskab, hvis skifteretten inden 3 måneder efter denne beslutning modtager begæring om rekonstruktionsbehandling eller konkurs eller af egen drift indleder rekonstruktionsbehandling eller afsiger konkursdekret. Der henvises til konkurslovens § 1, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 11 af 6. januar 2014.

Det følger herefter af konkurslovens § 42, stk. 1, at staten – i tilfælde af støttemodtagerens konkurs – kan foretage modregning af krav om tilbagebetaling af SU eller SVU, i krav som støttemodtageren måtte have mod staten, hvis både støttemodtagerens krav mod staten (hovedkravet) og statens krav (modkravet) er stiftet inden fristdagen. Det følger desuden af konkurslovens § 42, stk. 2, at der tillige kan ske modregning, hvis både hoved- og modkrav er stiftet efter fristdagen. Der kan derimod ikke ske modregning, hvis hoved- og modkravet er stiftet på hver sin side af fristdagen.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det har hidtil været styrelsens praksis, at krav om tilbagebetaling af SU, der rejses, fordi den uddannelsessøgende efter udbetalingen af SU viser sig ikke at have opfyldt støttebetingelserne i de perioder, hvor der er udbetalt SU, rejses som ét samlet krav, hvis kravene vedrører samme støtteår, f.eks. at den uddannelsessøgende ikke har ret til SU i perioden, fordi den uddannelsessøgende har afbrudt sin uddannelse.

Med udviklingen af det nye inddrivelsessystem vil det fremover ikke være muligt at oversende sammenlagte tilbagebetalingskrav, der vedrører mere end en måned, hvis det samlede krav indeholder flere stiftelses- og forfaldstidspunkter. Samtidig vil det være uhensigtsmæssigt for både den uddannelsessøgende, der skal betale SU tilbage, og for administrationen af tilbagebetalingskravene, hvis styrelsens krav fremover skal håndteres enkeltvis.

For de uddannelsessøgende vil flere enkeltstående krav om tilbagebetaling af flere måneders SU betyde, at der for hvert enkelt krav skal betales (et minimums-) afdrag på samme tid, ligesom der vil blive opkrævet gebyrer på hvert enkelt krav. Samlet set vil en opsplitting af kravene til flere enkeltstående krav derfor kunne medføre øgede omkostninger for den uddannelsessøgende. Hertil kommer, at flere enkeltstående krav vil kunne gøre det vanskeligere for den uddannelsessøgende at danne sig et samlet overblik over sin gæld.

Det vil endvidere medføre en væsentligt tungere administration, såfremt krav om tilbagebetaling af flere måneders SU skal splittes op i flere enkeltstående krav, der skal håndteres separat.

Det foreslås derfor, at der i SU-lovens § 29 indsættes hjemmel til, at flere krav om tilbagebetaling af SU, der er udbetalt inden for samme støtteår, kan lægges sammen og kræves tilbagebetalt som ét samlet krav med ét stiftelses- og forfaldstidspunkt. Stiftelses- og forfaldstidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav fastsættes til det tidligste tidspunkt for udbetaling af SU, som indgår i tilbagebetalingskravet. Det betyder, at hvis der f.eks. kræves SU tilbagebetalt for månederne januar, februar og marts i samme støtteår, vil kravets stiftelse- og forfaldstidspunkt regnes fra udbetalingen af SU for januar måned. Hvis styrelsen senere samme år, f.eks. i november måned, skal rejse krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt SU for oktober måned, så rejser styrelsen et helt nyt krav, hvor stiftelses- og forfaldstidspunktet er tidspunktet for udbetalingen af SU for oktober måned. Dette krav bliver ikke lagt sammen med krav, der måtte være rejst på et tidligere tidspunkt. Der sker alene sammenlægning af krav, som rejses på samme tidspunkt.

For så vidt angår krav om tilbagebetaling af for meget modtaget SVU er det ligeledes styrelsens praksis, at tilbagebetalingskrav, der rejses på samme tid, rejses som ét samlet tilbagebetalingskrav, selv om kravene vedrører flere udbetalingsperioder. De samme overvejelser, som er beskrevet ovenfor vedrørende SU, gør sig således gældende også på SVU-området.

Tilbagebetalingskrav vedrørende SVU, der opsiges på grund af misligholdelse, sendes i dag manuelt til inddrivelse hos RIM. Når administrationen af SVU på et senere tidspunkt automatiseres, vil kravene skulle oversendes på tilsvarende måde som SU, hvorfor det foreslås, at der skabes en tilsvarende hjemmel som på SU-området til, at flere krav om tilbagebetaling af SVU kan lægges sammen og kræves tilbagebetalt som ét samlet krav med én stiftelses- og forfaldsdato, samt at stiftelses- og forfaldstidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav fastsættes til det tidligste tidspunkt for udbetaling af SVU, som indgår i tilbagebetalingskravet.

Det foreslås for så vidt angår sammenlagte krav om tilbagebetaling af SU og sammenlagte krav om tilbagebetaling af SVU, at forældelsen for det samlede krav regnes fra kravets stiftelses- og forfaldstidspunkt, som med forslaget vil være det tidligste tidspunkt for udbetaling af et beløb, som indgår i tilbagebetalingskravet. Det vil sige det tidligste tidspunkt, hvor beløbet er til støttemodtagerens disposition. Så længe kravet ikke er overdraget til RIM, giver dette den uddannelsessøgende en mindre fordel, idet forældelsen af de senest udbetalte rater vil indtræffe tidligere end ellers. Når kravet overdrages til RIM vil der indtræde en ny 3 årig forældelsesfrist gældende fra det tidspunkt, hvor RIM modtager fordringen til inddrivelse.

Sammenlagte krav vil - som for enkeltstående krav – først forrentes fra den første i den måned, der følger 2 måneder efter, at det sammenlagte krav om tilbagebetaling af fremsat. Der vil således ikke blive tilskrevet renter af kravet, før alle udbetalinger af støtte, der er indeholdt i kravet, faktisk er blevet udbetalt.

Ved sammenlægning af krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt støtte, hvor det samlede krav får ét stiftelses- og forfaldstidspunkt – det tidligste tidspunkt for udbetalingen af støtte, som indgår i tilbagebetalingskravet – kan det give staten en fordel i forhold til andre kreditorer i det tilfælde, hvor støttemodtageren går konkurs, og hvor der er grundlag for modregning i krav, som støttemodtageren samtidig måtte have mod staten. Det skyldes, at der i statens sammenlagte krav mod støttemodtageren kan indgå krav, som reelt kan være stiftet efter fristdatoen, men som med den foreslåede ordning får fastsat en stiftelsesdato, der kan gå forud for fristdatoen. Derved gives staten mulighed for at opnå fyldestgørelse for krav, hvor der ellers ikke ville være mulighed for modregning.

Det kan imidlertid også forekomme, at statens modregningsadgang forringes. Det er tilfældet, hvis støttemodtagerens krav mod staten stiftes efter fristdagen, hvorimod statens krav på tilbagebetaling af støtte, der reelt er stiftet efter fristdagen, efter den foreslåede ordning anses som stiftet på det tidligste tidspunkt, som kan være før fristdagen. I denne situation vil modregning være udelukket, da kravene er stiftet på hver sin side af fristdagen.

Det er med den foreslåede ordning vurderingen, at hensynet til en effektiv inddrivelse af gæld til det offentlige, en effektiv administration af SU og SVU samt hensynet til den enkelte støttemodtagers mulighed for at kunne få samlet tilbagebetalingskrav vedrørende samme ydelse

(SU eller SVU) til ét samlet krav med de fordele, der følger heraf, jf. ovenstående, vægter forholdsvis højt.

2.2. Højeste fribeløb under lønnet praktik på uddannelsen til transportbetjent

2.2.1. Gældende ret

Det følger af SU-lovens § 28, at SU udbetales med foreløbige beløb i støtteåret. Den endelige tildeling sker efter udgangen af hvert støtteår i forbindelse med indkomstkontrollen. Her sammenholder styrelsen den uddannelsessøgendes egenindkomst i støtteåret med årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet. Overstiger egenindkomsten den uddannelsessøgendes årsfribeløb eller uddannelsesfribeløb, skal den uddannelsessøgende tilbagebetale en del af eller hele den modtagne støtte. Det følger af SU-lovens § 30, stk. 1 og 2.

Det følger endvidere af SU-lovens § 23, stk. 2 og 3, at egenindkomsten består af enhver positiv indkomst, der henføres til eller indgår i den personlige indkomst, kapitalindkomsten og aktieindkomst, der beskattes efter personskattelovens § 8 a, stk. 2. Heri fradrages kun SU-stipendium, arbejdsmarkedsbidrag, godtgørelse efter § 9 i lov om befodringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v. og § 4 a i lov om befodringsrabat til studerende ved videregående uddannelser, samt renter af beløb, der den 31. december 1993 er opsparet på en uddannelsesopsparingskonto og ikke senere hævet.

Det følger videre af SU-lovens § 22, stk. 1, at årsfribeløbet, som egenindkomsten sammenholdes med, er sammensat af de månedlige fribeløb.

Det laveste fribeløb på 12.222 kr. (2018-niveau) til uddannelsessøgende på videregående uddannelser, gælder i måneder, hvor den uddannelsessøgende modtager SU til videregående uddannelse (inden for klippekortet), jf. SU-lovens § 24, stk. 1.

Det mellemste fribeløb på 19.353 kr. (2018-niveau) gælder i måneder, hvor den uddannelsessøgende har fravalgt SU, har orlov fra uddannelsen, er erklæret studieinaktiv, eller er i lønnet praktik som en del af uddannelsen, jf. SU-lovens § 24, stk. 2.

Det højeste fribeløb på 37.250 kr. (2018-niveau) gælder i måneder, hvor den uddannelsessøgende er uden for uddannelse, ikke har flere klip til en videregående uddannelse og ikke modtager slutlån eller ikke opfylder de grundlæggende betingelser for retten til SU, herunder aldersbetingelsen m.v., jf. SU-lovens § 24, stk. 3. Det højeste fribeløb gælder endvidere i måneder, hvor den uddannelsessøgende ved politiets grunduddannelse eller Kriminalforsorgens uddannelse til fængselsbetjent gennemgår perioder med praktik, der ikke giver ret til uddannelsesstøtte, eller har lønnet orlov fra uddannelsen, jf. SU-lovens § 24, stk. 3, nr. 4.

For uddannelsessøgende, der begynder på eller afslutter en uddannelse i løbet af støtteåret, er det muligt kun at sammenholde egenindkomsten i uddannelsesperioden med summen af fribeløbene i samme periode (uddannelsesfribeløbet). Det følger af SU-lovens § 22 a.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kriminalforsorgen overtager pr. 1. januar 2019 transporten af varetægtsarrestanter i hele Danmark fra politiet. I den forbindelse opretter Kriminalforsorgen en ny uddannelse til transportbetjent. Det er hensigten, at det højeste fribeløb skal kunne tildeles uddannelsessøgende på Kriminalforsorgens uddannelse til transportbetjent, fra det første hold af elever forventes at starte på uddannelsen i september 2018. Uddannelsen varer 2 år og indledes med 3 måneders skoleundervisning, efterfulgt af to lønnede praktikforløb på henholdsvis 9 og 12 måneder i en af Kriminalforsorgens transport- og bevogtningsenheder. Uddannelsen er godkendt som SU-berettigende, og der kan således gives SU i 3 måneder under det teoretiske forløb.

Det foreslås på den baggrund, at det højeste fribeløb på 37.250 kr. (2018-niveau) anvendes i de måneder, hvor den uddannelsessøgende ved transportbetjentuddannelsen er i lønnet praktik, hvor der ikke er ret til uddannelsesstøtte, og i de måneder, hvor den uddannelsessøgende har lønnet orlov fra uddannelsen.

Uddannelsessøgende, der som led i en uddannelse har været i praktik, der ikke giver ret til uddannelsesstøtte, eller har lønnet orlov fra en uddannelse, har efter de gældende regler ret til det mellemste fribeløb på 19.353 kr. (2018-niveau) i måneder med praktik eller lønnet orlov. De uddannelsessøgende ved Kriminalforsorgens transportbetjentuddannelse vil i praktikperioder modtage en løn, der fastsættes efter aftale mellem Kriminalforsorgen og Fængselsforbundet. Lønnen består af en basisløn og en tillægsdel. Basislønnen er ca. 20.000 kr. (ekskl. bidrag til pension) for ansættelse i provinsen og ca. 21.000 kr. (ekskl. bidrag til pension) for ansættelse i hovedstaden samt et tillæg i praktikperioderne. Tillægsgdelen omfatter tillæg samt lokalt aftalte funktionstillæg, kvalifikationstillæg og engangsvederlag. Der ydes tillæg for arbejde på ubekvemme tidspunkter og på søn- og helligdage. Størrelsen af tillægget afhænger af vagternes sammensætning.

Indkomsten i de lønnede praktikperioder vil betyde, at den uddannelsessøgendes egenindkomst – med et fribeløb i praktikperioderne svarende til mellemste fribeløb – som udgangspunkt vil overskride årsfribeløbet. For at undgå krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt støtte som følge af for høj indkomst, vil den uddannelsessøgende derfor være nødt til at fravælge måneder med SU, hvilket ikke har været hensigten med det aftalte lønniveau i praktikperioderne. Med den foreslåede ordning, hvorefter transportbetjenteleverne får det højeste fribeløb i måneder med praktik, vil indtægten i praktikperioderne kunne rummes inden for årsfribeløbet uden fravalg af måneder med SU. Med det nuværende lønniveau vil der også være mulighed for, at transportbetjenteleverne fortsat vil kunne have arbejde af et vist omfang ved siden af studierne.

Med forslaget tages der endvidere hensyn til eventuelle perioder, hvor den uddannelsessøgende har orlov fra uddannelsen, men stadig modtager løn, idet det foreslås, at det højeste fribeløb også skal gælde i disse perioder. Lønnede orlovsperioder vil f.eks. kunne forekomme, hvis den uddannelsessøgende har krav på løn under barsel. I den udstrækning den uddannelsessøgende har orlov i forbindelse med fødsel eller adoption og i den forbindelse har krav på løn, tildeles den pågældende ikke også fødselsklip i SU-systemet.

Transportbetjentelevernes egenindkomst forudsættes opgjort efter SU-lovens almindelige bestemmelser herom.

3. Økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige

Med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås, at uddannelsessøgende ved Kriminalforsorgens uddannelse til transportbetjent tildeles det højeste fribeløb i perioder med lønnet praktik. Den foreslåede bestemmelse vil forudsætte mindre it-mæssige justeringer i det allerede eksisterende SU-system med minimale implementeringsomkostninger til følge.

Med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås der givet hjemmel til, at flere krav om tilbagebetaling af SU, der er udbetalt inden for samme støtteår, kan lægges sammen og kræves tilbagebetalt som ét samlet tilbagebetalingskrav med ét stiftelses- og forfaldstidspunkt. Det allerede eksisterende it-system, der understøtter tildeling og udbetaling af SU samt krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt SU, understøtter allerede muligheden for at sammenlægge flere krav om tilbagebetaling af SU til ét krav med ét stiftelses- og forfaldstidspunkt. Den foreslåede ændring vil på denne baggrund ikke have implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige.

Med lovforslagets § 2, nr. 1, foreslås der givet hjemmel til, at flere krav om tilbagebetaling af SVU, der er udbetalt inden for samme kalenderår, kan lægges sammen og kræves tilbagebetalt som ét samlet tilbagebetalingskrav med ét samlet stiftelses- og forfaldstidspunkt. Inddrivelse af krav om tilbagebetaling af SVU håndteres i dag manuelt ved oversendelse fra Udbetaling Danmark til RIM. Det er forventningen, at understøttelsen af SVU-området skal automatiseres på et senere tidspunkt, og det forventes, at heri også vil indgå håndteringen af tilbagebetalingskrav på tilsvarende vis som på SU-området.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det er Uddannelses- og Forskningsministeriets vurdering, at principperne for agil erhvervsrettet regulering ikke er relevante for nærværende lovforslag.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 30. august 2018 til den 27. september 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, Akademikerne, Akademisk Arkitektforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Liberale Studerende, Danske Revisorer, Danske Studerendes Fællesråd, DI, Djøf, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbundet for Offentligt Ansatte, Foreningen af Danske Lægestuderende, Frit Forum – Socialdemokratiske Studerende, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Fængselsforbundet, Ingeniørforeningen IDA, Institut for menneskerettigheder, Konservative Studerende, Kriminalforsorgen, Landsammenslutningen af Handelsskoleelever, LO, Lærerstuderendes Landskreds, Pædagogstuderendes Landsammenslutning, Rigsrevisionen, Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende, Sygeplejестuderendes Landsammenslutning, Teknisk Landsforbund og Udbetaling Danmark.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske og implementeringsmæssige konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	For så vidt angår adgangen til højeste fribeløb for studerende under uddannelse som transportbetjente, vil lovforslaget medføre minimale implementeringsomkostninger.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i SU-lovens § 28, udbetales SU med foreløbige beløb i støtteåret. SU'en tildeles med endelige beløb efter støtteårets afslutning. Ved udgangen af et kalenderår sammenholder styrelsen herefter den uddannelsessøgendes egenindkomst i støtteåret med årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet.

Efter SU-lovens § 30, stk. 2, skal foreløbige beløb, der er udbetalt, men ikke kan tildeles endeligt, betales tilbage, herunder f.eks. hvor egenindkomsten overstiger årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet.

Der er tre forskellige niveauer af fribeløb. Det følger herefter af SU-lovens § 24, stk. 1, nr. 2, at det laveste fribeløb udgør 12.222 kr. (2018-niveau) for uddannelsessøgende, der modtager SU inden for klippekortet. SU gives inden for klippekortet til videregående uddannelse og til privat uddannelse, jf. SU-lovens § 15.

Det følger videre af SU-lovens § 24, stk. 2, at det mellemste fribeløb udgør 19.353 kr. (2018-niveau). Det mellemste fribeløb gælder i måneder, hvor den uddannelsessøgende har valgt SU og studielån fra, har været indskrevet på en uddannelse, der giver ret til SU, men har haft orlov fra uddannelsen, har været indskrevet ved en uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte, men ikke har været studieaktiv, eller har været i praktik eller konkret lønnede projektorienterede forløb i udlandet, der ikke giver ret til uddannelsesstøtte.

Det følger videre af SU-lovens § 24, stk. 3, at det højeste fribeløb udgør 37.250 kr. (2018-niveau). Det højeste fribeløb tildeles blandt andet for hver måned i støtteåret eller uddannelsesperioden, hvor den uddannelsessøgende ved politiets grunduddannelse eller Kriminalforsorgens uddannelse til fængselsbetjent gennemgår perioder med praktik, der ikke giver ret til SU, eller har lønnet orlov fra uddannelsen, jf. SU-lovens § 24, stk. 3, nr. 4.

Kriminalforsorgen overtager pr. 1. januar 2019 transporten af varetægtsarrestanter i hele Danmark fra politiet. I den forbindelse opretter Kriminalforsorgen en ny uddannelse til transportbetjent. Uddannelsen varer 2 år og indledes med 3 måneders skoleundervisning, efterfulgt af to lønnede praktikforløb på henholdsvis 9 og 12 måneder i en af Kriminalforsorgens transport- og bevogtningsenheder.

I perioder med praktik vil de uddannelsessøgende på transportbetjentuddannelsen modtage en løn, der fastsættes efter aftale mellem Kriminalforsorgen og Fængselsforbundet. Basislønnen er ca. 20.000 kr. (ekskl. bidrag til pension) for ansættelse i provinsen og ca. 21.000 kr. (ekskl. bidrag til pension) for ansættelse i hovedstaden.

Indkomsten i de lønnede praktikperioder vil betyde, at den uddannelsessøgendes egenindkomst – med et fribeløb i praktikperioderne svarende til mellemste fribeløb, som er udgangspunktet for perioder med lønnet praktik – som udgangspunkt vil overskride årsfribeløbet.

Med lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås det derfor, at § 24, stk. 3, nr. 4, ændres, således at det højeste fribeløb på 37.250 kr. (2018-niveau) også skal gælde i de måneder, hvor den uddannelsessøgende ved Kriminalforsorgens uddannelse til transportbetjent gennemgår perioder med praktik, der ikke giver ret til uddannelsesstøtte, eller har lønnet orlov fra uddannelsen.

Med den foreslåede ændring af bestemmelsen vil praktiklønnen dermed kunne rummes inden for årsfribeløbet samtidig med, at den uddannelsessøgende fortsat vil kunne have arbejde af et vist omfang ved siden af studierne. Transportbetjenteleverne sidestilles derved også med uddannelsessøgende ved politiets grunduddannelse og Kriminalforsorgens uddannelse til fængselsbetjent.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.

Til nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i SU-lovens § 28, udbetales SU med foreløbige beløb i støtteåret. SU'en tildeles med endelige beløb efter støtteårets afslutning.

Efter SU-lovens § 29, stk. 3, kan foreløbige beløb, der er udbetalt for måneder, hvor den uddannelsessøgende ikke opfylder betingelserne for tildeling af SU, kræves tilbagebetalt, før den endelige tildeling finder sted.

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte står for tildeling og udbetaling af SU, og rejser eventuelle krav om tilbagebetaling af for meget modtaget SU. Udbetaling Danmark træffer afgørelse om og varetager administrationen af opkrævningen af styrelsens krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt SU, jf. SU-lovens § 41, stk. 1.

Når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført, overdrager Udbetaling Danmark styrelsens fordringer til restanceinddrivelsesmyndigheden (RIM), jf. § 2, stk. 3, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt SU er tilbagesøgningskrav, idet udbetalingen savner hjemmel. Sådanne krav både stiftes og forfalder på udbetalingstidspunktet, idet kravet i princippet kan rejses straks efter udbetaling, hvis det viser sig, at den uddannelsessøgende allerede på udbetalingstidspunktet ikke opfylder betingelserne for at modtage SU. Når der over en periode på flere måneder udbetales SU med urette, opstår der efter almindelige obligationsretlige principper således en ny fordring – med sit eget stiftelses- og forfaldstidspunkt – på tilbagebetaling af SU for hver enkelt måned, hvor der udbetales SU med urette.

For krav om tilbagebetaling af SU gælder den almindelige forældelsesfrist på 3 år, der følger af § 3, stk. 1, i forældelsesloven. Forældelsesfristen regnes fra det tidligste tidspunkt, hvor fordringshaveren kan kræve at få fordringen opfyldt – svarende til forfaldstidspunktet – med mindre andet følger af andre bestemmelser, jf. § 2, stk. 1, i forældelsesloven. Det følger herefter, at når der over en periode på flere måneder udbetales for meget SU – og hvor der for hver udbetaling opstår en ny fordring med eget stiftelses- og forfaldstidspunkt – vil hver enkelt fordring således også have sit eget forældelsestidspunkt, hvilket derved som udgangspunkt falder 3 år efter udbetalingen af hver enkelt SU-udbetaling.

Det har hidtil været styrelsens praksis, at krav om tilbagebetaling af SU, der rejses, fordi den uddannelsessøgende efter udbetalingen af SU viser sig ikke at have opfyldt støttebetingelserne i de måneder, hvor der er udbetalt SU, rejses som ét samlet krav, hvis kravene vedrører samme støtteår, f.eks. at den uddannelsessøgende ikke har ret til SU i perioden, fordi vedkommende har afbrudt sin uddannelse.

Med udviklingen af det nye inddrivelsessystem vil det fremover ikke være muligt at oversende sammenlagte tilbagebetalingskrav, der vedrører mere end en måned, hvis det samlede krav indeholder flere stiftelses- og forfaldstidspunkter. Samtidig vil det være uhensigtsmæssigt for både

den uddannelsessøgende, der skal betale SU tilbage, og for administrationen, hvis kravene fremover skal håndteres enkeltvis.

Med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås det, at der i SU-lovens § 29 indsættes et nyt *stk. 4*, som giver hjemmel til, at flere krav om tilbagebetaling af uddannelsesstøtte efter *stk. 3*, der er udbetalt inden for samme støtteår, kan lægges sammen og kræves tilbagebetalt som ét samlet krav. Stiftelses- og forfaldstidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav vil være det tidligste tidspunkt for udbetalingen af uddannelsesstøtte, som indgår i tilbagebetalingskravet. Det vil sige det tidligste tidspunkt, hvor beløbet er til støttemodtagerens disposition. Det betyder, at hvis der f.eks. kræves SU tilbagebetalt for månederne januar, februar og marts i samme kalenderår, vil kravets stiftelses- og forfaldstidspunkt regnes fra udbetalingen af SU for januar måned. Hvis styrelsen senere samme år, f.eks. i november måned, skal rejse krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt SU for oktober måned, så rejser styrelsen et helt nyt krav, hvor stiftelses- og forfaldstidspunktet er tidspunktet for udbetalingen af SU for oktober måned. Dette krav bliver ikke lagt sammen med krav, der måtte være rejst på et tidligere tidspunkt.

Det foreslås endvidere i den nye bestemmelse, at forældelsestidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav regnes fra stiftelses- og forfaldstidspunktet. Forældelsen af krav om tilbagebetaling af SU, der er modtaget med urette, er efter forældelseslovens § 3, *stk. 1, 3* år regnet fra det tidligste tidspunkt, hvor fordringen kan gøres gældende, hvilket for tilbagesøgningskrav er udbetalingstidspunktet. Når styrelsen rejser krav om tilbagebetaling af SU, der er modtaget med urette, vurderer styrelsen om hele eller dele af fordringen er udbetalt for mere end 3 år siden. Hvis dele af fordringen er forældet, rejser styrelsen alene krav om tilbagebetaling af de måneders SU, der endnu ikke er forældet. Med forslaget præciseres det, at forældelsen af de krav, der faktisk rejses – regnes fra stiftelses- og forfaldstidspunktet, som med forslaget er udbetalingstidspunktet for den første udbetaling, der er indeholdt i kravet. Dette giver den uddannelsessøgende en mindre fordel, idet forældelsen af de senest udbetalte rater vil indtræffe tidligere end ellers.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.1.

Til § 2

Til nr. 1

Det følger af § 12, *stk. 1 og 2*, i SVU-loven, at SVU gives som tilskud til dækning af den uddannelsessøgendes leveomkostninger for en periode, der svarer til den normerede uddannelsestid, og at SVU kan gives til uddannelse i sammenlagt mindst 1 uge omregnet til heltid og sammenlagt højst i de perioder, der er nævnt i SVU-lovens § 5, *stk. 1*, og § 9, *stk. 1*. Efter SVU-lovens § 5, *stk. 1*, kan SVU gives til uddannelse på folkeskoleniveau og til gymnasial uddannelse inden for et samlet støttesystem (klippekort til uddannelse på folkeskoleniveau og til gymnasial

uddannelse) på højst 40 uger omregnet til heltid. SVU til videregående uddannelse gives efter et begrænset støttesystem på højst 40 uger på heltid, jf. SVU-lovens § 9, stk. 1.

Det fremgår af SVU-lovens § 13, stk. 1-3, at SVU beregnes som et beløb pr. uge afhængigt af hvilken type uddannelse, den uddannelsessøgende gennemgår. Således fremgår det bl.a. af lovens § 13, stk. 2, at SVU til uddannelse på folkeskoleniveau og til gymnasial uddannelse ved heltidsuddannelse udgør et beløb pr. uge svarende til 80 pct. af fem gange dagpengenes højeste beløb for 1 dag, jf. § 47, stk. 2, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Ved deltidsuddannelse nedsættes SVU forholdsmæssigt. Efter SVU-lovens § 13, stk. 3, udgør SVU til videregående uddannelse et beløb pr. uge svarende til 60 pct. af fem gange dagpengenes højeste beløb for 1 dag, jf. § 47, stk. 2, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

SVU gives på baggrund af en beregnet ugentlig uddannelsestid, jf. SVU-lovens § 13, stk. 4.

Det er en betingelse for at modtage SVU, at den uddannelsessøgende har deltaget i uddannelsen og de dertil knyttede aktiviteter. Ophører den uddannelsessøgende med at deltage i en planlagt uddannelse, bortfalder SVU for den resterende del af uddannelsen med udgangen af den kalenderuge, hvori den uddannelsessøgende er holdt op. Det følger af SVU-lovens § 14, stk. 1.

Den uddannelsessøgende skal betale SVU samt tilskud til deltagerbetaling tilbage, hvis betingelserne for SVU ikke er opfyldt, og den uddannelsessøgende vidste eller burde vide dette. Det følger af SVU-lovens § 16, stk. 1.

Udbetaling Danmark træffer afgørelse om og varetager administrationen af opkrævningen af Styrelsen for Videregående Uddannelsers krav om tilbagebetaling af SVU. Det fremgår af SVU-lovens § 16, stk. 3.

Når betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført, overdrager Udbetaling Danmark styrelsens fordringer til RIM, jf. § 2, stk. 3, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt SVU er tilbagesøgningskrav, idet udbetalingen savner hjemmel. Sådanne krav både stiftes og forfalder på udbetalingstidspunktet, idet kravet i princippet kan rejses straks efter udbetaling, hvis det viser sig, at den uddannelsessøgende allerede på udbetalingstidspunktet ikke opfylder betingelserne for at modtage SVU. Når der over en periode på flere måneder udbetales SVU med urette, opstår der efter almindelige obligationsretlige principper således en ny fordring – med sit eget stiftelses- og forfaldstidspunkt – på tilbagebetaling af SVU for hver enkelt periode, hvor der udbetales SVU med urette.

For krav om tilbagebetaling af SVU gælder den almindelige forældelsesfrist på 3 år, der følger af § 3, stk. 1, i forældelsesloven. Forældelsesfristen regnes fra det tidligste tidspunkt, hvor fordringshaveren kan kræve at få fordringen opfyldt – svarende til forfaldstidspunktet – med mindre andet følger af andre bestemmelser, jf. § 2, stk. 1, i forældelsesloven. Det følger herefter,

at når der flere gange udbetales for meget SVU – og hvor der for hver udbetaling opstår en ny fordring med eget stiftelses- og forfaldstidspunkt – vil hver enkelt fordring således også have sit eget forældelsestidspunkt, hvilket derved som udgangspunkt falder 3 år efter udbetalingen af hver enkelt SVU-udbetaling.

Det har hidtil været styrelsens praksis, at krav om tilbagebetaling af SVU, der rejses, fordi den uddannelsessøgende efter udbetalingen af SVU viser sig ikke at have opfyldt støttebetingelserne i flere perioder, hvor der er udbetalt SVU, rejses som ét samlet krav, hvis kravene vedrører samme støtteår. Det kan f.eks. være i situationer, hvor den uddannelsessøgende ikke har ret til SVU i perioden, fordi vedkommende har afbrudt sin uddannelse.

Med udviklingen af det nye inddrivelsessystem vil det fremover ikke være muligt at oversende sammenlagte tilbagebetalingskrav, der vedrører mere end en periode, hvis det samlede krav indeholder flere stiftelses- og forfaldstidspunkter. Samtidig vil det være uhensigtsmæssigt for både den uddannelsessøgende, der skal betale SVU tilbage, og for administrationen, hvis kravene fremover skal håndteres enkeltvis.

Med lovforslagets § 2, nr. 1, foreslås det, at der i SVU-lovens § 16 indsættes et nyt *stk. 5*, der giver hjemmel til, at flere krav om tilbagebetaling af SVU efter *stk. 1*, der er udbetalt inden for samme kalenderår, kan lægges sammen og kræves tilbagebetalt som ét samlet tilbagebetalingskrav. Stiftelses- og forfaldstidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav vil være det tidligste tidspunkt for udbetalingen af SVU, som indgår i tilbagebetalingskravet. Det betyder, at hvis der f.eks. kræves SVU tilbagebetalt for perioderne fra januar til marts i samme kalenderår, vil kravets stiftelses- og forfaldstidspunkt regnes fra udbetalingen af SVU fra januar måned. Hvis styrelsen senere samme år, f.eks. i november, skal rejse krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt SVU fra oktober, så rejser styrelsen et helt nyt krav, hvor stiftelses- og forfaldstidspunktet er tidspunktet for udbetalingen af SVU fra oktober. Dette krav bliver ikke lagt sammen med krav, der måtte være rejst på et tidligere tidspunkt.

Det foreslås endvidere i den nye bestemmelse, at forældelsestidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav regnes fra stiftelses- og forfaldstidspunktet. Forældelsen af krav om tilbagebetaling af SVU, der er modtaget med urette, er efter forældelseslovens § 3, *stk. 1*, 3 år regnet fra det tidligste tidspunkt, hvor fordringen kan gøres gældende, hvilket for tilbagesøgningskrav er udbetalingstidspunktet. Når styrelsen rejser krav om tilbagebetaling af SVU, der er modtaget med urette, vurderer styrelsen om hele eller dele af fordringen er udbetalt for mere end 3 år siden. Hvis dele af fordringen er forældet, rejser styrelsen alene krav om tilbagebetaling af de perioder med SVU, der endnu ikke er forældet. Med forslaget præciseres det, at forældelsen for de krav, der faktisk rejses – regnes fra stiftelses- og forfaldstidspunktet, som med forslaget er udbetalingstidspunktet for den første udbetaling, der er indeholdt i kravet. Dette giver den uddannelsessøgende en mindre fordel, idet forældelsen af de senest udbetalte rater vil indtræffe tidligere end ellers.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.1.

Til § 3

Det foreslås med *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. januar 2019, jf. dog *stk. 2*. Dermed kan sammenlagte tilbagebetalingskrav oversendes til RIM, og modtages og inddrives via det nye digitale inddrivelsessystem.

Det foreslås med *stk. 2*, at lovforslagets § 2 vedrørende sammenlægning af flere krav om tilbagebetaling af SVU skal træde i kraft den 1. juli 2019. Baggrunden herfor er, at administrationen af krav om tilbagebetaling af SVU har direkte konsekvenser for erhvervslivet, da SVU i vidt omfang udbetales til den uddannelsessøgendes arbejdsgiver. Den foreslåede ændring er derfor omfattet af de af regeringen fastlagte fælles ikrafttrædelsesdatoer, hvorefter lovgivning, der har direkte konsekvenser for erhvervslivet, skal træde i kraft enten den 1. januar eller den 1. juli, og samtidig skal lovgivningen være vedtaget mindst 4 uger før ikrafttrædelsesdatoen. Det forventes ikke, at dette lovforslag kan være vedtaget senest 4 uger før 1. januar 2019, hvorfor det foreslås, at lovforslagets § 2 træder i kraft den 1. juli 2019 med henblik på at aftalen om de fælles ikrafttrædelsesdatoer kan overholdes. Den senere ikrafttrædelsesdato vil ikke vanskeliggøre tilbagesøgningen af krav om tilbagebetaling af SVU, da det er hensigten, at flere tilbagebetalingskrav vedrørende SVU først vil blive lagt sammen til ét krav med ét stiftelses- og forfaldstidspunkt, når administrationen af SVU bliver automatiseret på et senere tidspunkt.

Det foreslås med *stk. 3*, at lovforslagets § 1, nr. 1, har virkning for beregning af årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet ved den endelige tildeling, jf. SU-lovens § 22 og § 22 a, fra støtteåret 2018. Det er derved hensigten, at det højeste fribeløb skal kunne tildeles uddannelsessøgende på Kriminalforsorgens uddannelse til transportbetjent, allerede når det første hold af elever forventes at starte på uddannelsen i september 2018.

SU-loven og SVU-loven, der ændres med dette lovforslag, gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Derfor skal denne lov heller ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering	Lovforslaget
	§ 1
	I SU-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1037 af 30. august 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 1565 af 19. december 2017, foretages følgende ændringer:
§ 24. ---	
<i>Stk. 2. ---</i>	
<i>Stk. 3.</i> Højeste fribeløb udgør 35.180 kr. (2013-niveau) for hver måned i støtteåret eller uddannelsesperioden, hvor den uddannelsessøgende	
1-3) ---	
4) ved politiets grunduddannelse eller Kriminalforsorgens uddannelse til fængselsbetjent gennemgår perioder med praktik, der ikke giver ret til uddannelsesstøtte, eller har lønnet orlov fra uddannelsen,	1. I § 24, stk. 3, nr. 4, indsættes efter »fængselsbetjent«: »eller transportbetjent«.
5-9)	
<i>Stk. 4-11. ---</i>	
§ 29. ---	
<i>Stk. 2-3. ---</i>	2. I § 29 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke: »Stk. 4. Flere krav om tilbagebetaling af uddannelsesstøtte efter stk. 3, der er udbetalt inden for samme støtteår, kan lægges sammen og kræves tilbagebetalt som ét samlet tilbagebetalingskrav. Stiftelses- og forfaldstidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav vil være det tidligste tidspunkt for udbetalingen af uddannelsesstøtte, som indgår i tilbagebetalingskravet. Forældelsestidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav regnes fra stiftelses- og forfaldstidspunktet.« Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

Stk. 4. ---	
	§ 2
	I lov om statens voksenuddannelsesstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 480 af 14. maj 2018, foretages følgende ændring:
§ 16. ---	
Stk. 2-4. ---	1. I § 16 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:
	»Stk. 5. Flere krav om tilbagebetaling af SVU efter stk. 1, der er udbetalt inden for samme kalenderår, kan lægges sammen og kræves tilbagebetalt som ét samlet tilbagebetalingskrav. Stiftelses- og forfaldstidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav vil være det tidligste tidspunkt for udbetalingen af SVU, som indgår i tilbagebetalingskravet. Forældelsestidspunktet for det samlede tilbagebetalingskrav regnes fra stiftelses- og forfaldstidspunktet.« Stk. 5 bliver herefter stk. 6.
Stk. 5. ---	
	§ 3
	Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2019, jf. dog stk. 2.
	Stk. 2. Lovens § 2 træder i kraft den 1. juli 2019.
	Stk. 3. § 1, nr. 1, har virkning for beregning af årsfribeløbet eller uddannelsesfribeløbet ved den endelige tildeling, jf. SU-lovens § 22 og § 22 a, fra støtteåret 2018.